

Sacrament van Bloed

"Waar gerechtigheid eindigt, begint het ritueel.

Waar de wet faalt, spreekt het bloed."

Sacrament van Bloed

De erfenis van de mijnen eist zijn tol.

Sik Marczyk

Psychologische Thriller

Colofon

Disclaimer:

Dit verhaal is een werk van fictie. Alle personages, gebeurtenissen en dialogen zijn ontsproten aan de verbeelding van de auteur en dienen niet te worden beschouwd als een weergave van de werkelijkheid. Elke gelijkenis met bestaande personen, levend of overleden, berust op louter toeval.

De plaatsen en locaties die in dit boek worden genoemd – waaronder Hoensbroek, Sittard, Geleen, Maastricht, Landgraaf, Kerkrade, de Brunssummerheide, Valkenburg en Schinnen – bestaan werkelijk. Hun gebruik in dit verhaal is echter volledig fictief en dient uitsluitend als decor voor een verzonnen plot.

Uitgever: Marczyk Thrillers / Eigen Beheer

Serie: Een Femke de Wit Thriller (Deel 1)

Eerste druk: December 2025

ISBN: 978-94-65382-18-0

NUR: 332 – Psychologische Thriller

Omslagontwerp: Sik Marczyk

Druk: Brave New Books

Website: www.sikmarczyk.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en uitgever.

© 2025 Sik Marczyk

Voorwoord

Wie door Zuid-Limburg rijdt op een grijze herfstdag zoals vandaag, ziet een landschap van littekens. De steenbergen, nu groene heuvels, waken als stille getuigen over de dorpen en steden die ooit leefden op het ritme van de mijn. We wandelen over de Brunssummerheide, drinken een glas op het Vrijthof en bezoeken Kasteel Hoensbroek, ons onbewust van de echo's die in de grond trillen. Echo's van onrecht, van verzwegen drama's en van eden, zo duister dat ze de tijd hebben overleefd.

Ik ben opgegroeid in de schaduw van die geschiedenis. De verhalen van de mijnwerkers, sterk en trots, maar ook de fluisteringen over de Bokkenrijders, wier schimmen nog altijd door de kelders van Schinnen en de bossen van de Leudal lijken te dwalen. We denken dat we dit verleden kennen, dat we het een plek hebben gegeven in onze musea en monumenten. We hebben het keurig opgeborgen.

Maar wat als dat niet zo is? Wat als de geschiedenis geen afgesloten boek is, maar een onbetaalde rekening? Een rekening die, generaties later, met bloed moet worden vereffend.

Dit verhaal is een werk van fictie, maar de hartslag ervan is echt. Het is de hartslag van een streek die zowel gezegend als vervloekt is door haar eigen bodem. Tijdens het schrijven heb ik over dezelfde heide gelopen, door dezelfde

kasteelgangen gedwaald en in dezelfde donkere mijnschachten getuurd als de personages die u zo dadelijk zult ontmoeten. En soms, heel even, voelde ik de koude adem van het verleden in mijn nek.

Met *Sacrament van Bloed* nodig ik u uit om anders te kijken naar de vertrouwde straten en heuvels. Want onder de oppervlakte van ons heden ligt een labyrint verborgen. En in dat labyrint wacht een waarheid die gruwelijker is dan welke legende ook.

Durft u af te dalen?

Sik Marczyk

Hoensbroek, oktober 2025

Proloog

Kasteel Hoensbroek

Donderdag 25 september, 23:48 uur

Hebzucht was een woord voor de armen; een zonde bedacht door degenen die niets hadden om degenen die alles namen te kunnen veroordelen. Arthur Brouwers had het altijd als een eretitel beschouwd, een bewijs van zijn superieure instinct. Hebzucht was de motor van de vooruitgang, de brandstof die hem uit de grijze middenklasse van zijn jeugd had gekatapulteerd naar de stratosfeer van de 1%. Het was dat instinct dat hem vanavond hierheen had gebracht, naar de natte, koude stenen voor Kasteel Hoensbroek, een plek die hij met elke vezel van zijn pragmatische ziel verachtte.

Het kasteel was een relikwie, een nutteloos anker in een sentimenteel verleden dat hij het liefst met de grond gelijk zou maken voor een project met ‘optimale return on investment’. Hij had de plannen al op zijn bureau liggen: ‘Kasteelzicht Residenties’. De ironie ontging hem niet en smaakte zoet.

De regen was een verrader. Hij viel niet, hij sloop. Een fijne, alomtegenwoordige mist die zich als een lijkwade over het landschap had gelegd, de wereld verdrinkend in een aquarel van grijstinten. Hij zoog zich vast aan de kasjmier van zijn overjas, een verraderlijke kilte die door de dure stof heen

beet, rechtstreeks op zijn huid. *‘Uw hebzucht heeft een prijs. Kom alleen naar de toegangsbrug van Kasteel Hoensbroek. De waarheid over perceel 7B ligt op u te wachten.’*

De woorden van de anonieme e-mail waren even theatraal als irritant. Perceel 7B. Een stuk vergeten land, ingeklemd tussen een oude provinciale weg en een verlaten spoorlijn. Een kankergezwel, vergiftigd door de chemische erfenis van de mijnen, waar decennialang illegaal industrieel afval was gedumpt. Een plek waar de grond zo ziek was dat zelfs het onkruid moeite had te groeien. Hij herinnerde zich de vergadering met de lokale wethouder, een kleine, zweterige man met een te strakke das en ogen die alle kanten op schoten. Arthur had hem niet bedreigd. Hij had hem verleid. Met kaarten, met beloftes, met een envelop zo dik dat de man er geen nee tegen kón zeggen. Het ‘bodemonderzoek’ was een wassen neus, de ‘schone grond verklaring’ een meesterwerk van creatieve fraude. En nu zouden er luxe villa’s verrijzen op een fundament van leugens en kankerverwekkend afval.

Dat een of andere anonieme sloeber daar nu lucht van had gekregen, was een complicatie. Maar elke complicatie had een prijs, en hij was hier om die te betalen. Snel, efficiënt, en daarna zou hij de afperser opsporen en hem juridisch en financieel vernietigen, tot er niets meer van hem over was dan een waarschuwend verhaal voor anderen.

Hij stond midden op de stenen boogbrug. De duisternis was hier dikker, ouder. Het kasteel zelf was een gapend, zwart gat in de nacht, de hoge torens en trapgevels sneden in de

bewolkte hemel als gebroken botten. Het leek te ademen, een slapend, stenen beest dat droomde van eeuwen aan geweld, verraad en vergeten drama's. Hij voelde zich, tot zijn eigen irritatie, bekeken. Niet door een mens, maar door het gebouw zelf. De donkere blinde ramen leken op oren, de met klimop begroeide muren leken te fluisteren.

De eenzame lantaarnpaal honderd meter verderop wierp een ziekelijke, oranje gloed, maar de duisternis direct rond het kasteel leek het licht op te slokken. Het geluid van de motregen op het zwarte, stilstaande water van de slotgracht was het enige wat de stilte verbrak. Een zacht, sissend geluid, alsof de gracht zelf een geheim bewaarde, vol roestige wapens en verdronken zielen. De moderne, verre brom van de snelweg klonk hier als een geluid uit een andere dimensie, een zwakke poging van de 21e eeuw om dit bastion van het verleden te doorbreken.

Een scherp geluid, rechts van hem in het struikgewas. Het knappen van een tak. Arthur verstijfde, zijn hand ging onwillekeurig naar de binnenzak van zijn jasje. Hij tuurde in de duisternis. Niets. Waarschijnlijk een zwerfkat, of een ander stuk ongedierte. Toch, de hartslag in zijn keel versnelde. De arrogantie die hem hierheen had gebracht, begon af te brokkelen, de randjes werden weggevreten door de onheilspellende stilte.

“Als u hier bent voor een gesprek, laat u dan zien,” riep hij de duisternis in. Zijn stem, gewend aan directiekamers, klonk hier dun en hol, opgeslokt door de vochtige leegte. “Ik heb niet de hele nacht.” Stilte. Alleen het eindeloze,

hypnotiserende gesis van de regen op het water. Hij voelde zich een idioot. Een koning op het verkeerde schaakbord. Woede overstemde de knagende nervositeit. Met een zucht van ergernis draaide hij zich om. Terug naar de Jaguar, naar zijn wereld van leer en klimaatbeheersing.

En toen bevroor de wereld.

Het was geen geluid. Het was de plotselinge, onnatuurlijke afwezigheid ervan. Alsof de sissende regen zelf zijn adem inhield. De lucht werd dikker, zwaarder. Een kou, zo intens en vreemd dat het niets met de temperatuur te maken had, kroop langs zijn ruggengraat en nestelde zich als een klauw in zijn nek. Hij was niet langer alleen.

Met een hart dat niet meer sloeg maar fladderde als een gevangen vogel, dwong hij zichzelf om zich weer om te draaien.

Daar, aan het einde van de brug, stond een silhouet. Het was geen man, het was een stuk uit de nacht gesneden. Groot en massief, gehuld in een zware, ouderwetse mijnwerkersjas van stug, donker canvas. Een platte pet trok een absolute duisternis over waar een gezicht had moeten zijn. Hij stond volkomen stil, maar de wereld leek om hem heen te buigen, het schaarse licht werd door zijn gestalte opgezogen.

Arthur deinsde achteruit, een gesis van paniek ontsnapte aan zijn lippen. Dit was geen afperser. Een afperser zou praten, eisen. Dit was iets anders. “Wie... wie bent u? Wat wilt u?” De figuur zette zijn eerste stap. Het geluid van de zware laars op de kasseien was diep en hol, als een steen die in een

bodemloze schacht wordt gegooid. Stap. Onvermijdelijk.
Stap. Ritueel.

“Luister,” stamelde Arthur, zijn schild van arrogantie verbrijzeld in duizend stukjes. “Ik betaal u. Wat u ook wilt. Zeg het maar!”

Hij deinsde verder achteruit tot zijn rug de koude, door algen glad geworden stenen van de brugleuning raakte. Hij zat in de val. De figuur was nu zo dichtbij dat Arthur de geur kon opvangen. Geen zweet, geen alcohol. Het was de aardse, muffe geur van vochtige kolen, van diepe, zuurstofarme grond en van iets anders... van tijd zelf. De geur van een graf.

Sneller dan een hartslag schoot de hand van de man naar voren en greep zijn linkerarm met de kracht van een bankschroef. Pijn schoot door Arthur's botten. Hij, Arthur Brouwers, de man die met een telefoontje levens kon maken of breken, werd vastgegrepen als een ongehoorzaam kind. De vernedering was bijna even pijnlijk als de fysieke pijn. Hij probeerde zich los te rukken, zijn machteloze woede was een verrassing voor hem. Maar het was alsof hij aan de aarde zelf vastzat. Terwijl de ene hand hem verlamde, bracht de andere een klein, gemeen glinsterend mesje tevoorschijn.

“Nee... nee, alsjeblieft...”

De figuur negeerde zijn smeekbede. Met een ijzingwekkende kalmte zette hij de punt van het mesje op de bleke, zachte huid van Arthur's onderarm. Arthur schreeuwde het uit, een hoog, dierlijk geluid. De pijn was

witheet, scherp, brandend. Hij voelde hoe de punt door zijn huid sneed, langzaam, doelbewust. Zijn brein, dat gewend was aan complexe contracten en beurskoersen, probeerde de letters te vormen die in zijn eigen vlees werden getekend. A... V... A... R... De pijn en de paniek waren een wit lawaai, maar langzaam drong het tot hem door. Het was Latijn. Een woord dat hij kende van de kunst die hij kocht maar nooit begreep.

Toen het klaar was, liet de man de arm niet los. Hij draaide hem, en dwong Arthur om naar zijn eigen, bloedende wond te kijken. Naar het woord, dat nu volliep met donkerrood bloed: AVARITIA. De man hield hem vast, wachtend, hem dwingend het oordeel te lezen en te begrijpen.

Toen, voor het eerst, sprak de figuur. Een stem, zo laag en gruizig dat het leek alsof de woorden door lagen steen werden geperst, direct in zijn oor. "*Avaritia.*" Hebzucht.

Arthur keek op, het besef van het woord, van het ritueel, van de onvermijdelijkheid van zijn lot, trof hem met de kracht van een fysieke klap. Hij had geen tijd meer om te schreeuwen. De figuur hief nu het grotere, zwaardere gereedschap op. Met een kracht die onmenselijk leek, drukte hij de punt tegen Arthur's borstbeen. Er was een misselijkmakend, krakend geluid van brekend bot. Het was geen snijdende pijn, maar een splijtende, koude druk die zich een weg naar binnen boorde, alle lucht en leven uit hem persend. Hij hapte naar lucht, maar zijn longen vulden zich met bloed. Hij zag hoe de man het houten handvat met beide handen vasthield en het dieper zijn lichaam in dreef, met de

vastberadenheid van een mijnwerker die een stut de grond in slaat.

De figuur trok het gereedschap niet terug. Hij liet het zitten. Een monument voor een begane zonde. Toen leunde hij nog dichterbij. Het gefluister was nu de laatste klank in het universum.

“Het eerste sacrament is volbracht.”

De kracht verdween uit Arthur's benen. De figuur gaf hem een klein, bijna achteloos duwtje.

De wereld kantelde. De schok van het ijskoude water was absoluut. Het sloot zich boven hem, een donker, zijden laken. Hij zonk, het gewicht in zijn borst en het branden in zijn arm trokken hem onverbiddelijk naar de modderige bodem van eeuwen. Het laatste beetje lucht ontsnapte in zilveren belletjes. Zijn laatste beeld was geen herinnering aan zijn leven, maar de aanblik van de donkere torens van het kasteel, ondersteboven, vervormd door het wateroppervlak. Een laatste, stille rechter.

Boven, op de brug, keek de figuur even naar de rimpelingen in het water, die langzaam door de regen werden uitgewist. Hij keek niet om, maar draaide zich om en liep de duisternis in. Hij liep niet weg; hij werd door de duisternis opgenomen, alsof de schaduwen hun rechtmatige eigendom terugeisten.

Hoofdstuk 1: De Plicht Roept

De Stilte voor de Storm

Vrijdagochtend 26 september, 06:15 uur

De wekker ging niet af.

Femke de Wit was al wakker, haar ogen open in het schemerige grijs van haar slaapkamer in Sittard. Ze staaarde naar de vage contouren van het plafond, waar de schaduwen van de kale herfstbomen buiten dansten als rusteloze geesten. Ze luisterde naar de stilte. Het was geen vredige stilte. Het was een holle stilte, de stilte van een huis dat te groot was voor één persoon, van kamers die gevuld waren met de echo's van een leven dat er niet meer was. Zes maanden. Zes maanden sinds Jordi zijn koffers had gepakt en de stilte als een onwelkome gast had achtergelaten. De ochtenden waren het zwaarst. De lege plek naast haar in bed was een koud continent in de wildernis van haar lakens. Het ontbreken van het geluid van zijn douche, het gedachteloos zetten van koffie voor één in plaats van twee; het waren dagelijkse, kleine messteken die herinnerden aan de amputatie.

Met een zucht die zwaarder voelde dan het dekbed, dwong ze zichzelf uit bed. De houten vloer was koud onder haar voeten, een schok die haar hielp de dag te beginnen. In de badkamer vermeed ze haar eigen blik in de spiegel, een

gewoonte die ze zich de laatste tijd had aangemeten. Maar vandaag dwong ze zichzelf te kijken. Ze zag een vrouw van midden dertig met ogen die te oud waren voor haar gezicht. Donkere kringen verrieden de korte, onrustige nachten. Haar blonde haar, dat ze voor haar werk altijd in een strakke, professionele staart bond, hing nu in een verwarde chaos rond haar schouders.

Ze zag de trekken van haar vader in de harde lijn van haar kaak en de nuchtere, bijna koppige stand van haar mond. De Brabantse boerengrond, solide en ongecompliceerd. Maar ze zag de ogen van haar moeder in de lichte, bijna permanente rimpels van zorg en de melancholische, grijsblauwe kleur. Een dochter van de mijnen, geboren en getogen in de schaduw van een schachtbok in Terwinselen. Femke was een hybride, een buitenstaander met de wortels van een insider. Een combinatie die haar een uniek perspectief op deze streek gaf, maar haar ook het gevoel gaf nergens echt thuis te horen.

Haar grootvader, haar ‘opa Koel’, was een *koempel* geweest. Een man van weinig woorden en handen als kolenschoppen, met een laagje permanent stof in de diepe groeven van zijn gezicht. Als kind had ze urenlang op zijn schoot gezeten in het kleine huisje met de geur van natte kolen en pijptabak. Ze was gefascineerd door zijn verhalen over de duisternis, de kameraden, de allesverslindende honger van de mijn. Hij sprak over de trots en de angst, maar nooit over de woede. Nooit over de mannen die niet meer boven waren gekomen. Sinds ze rechercheur was in deze zelfde streek, voelde die erfenis als een last. Het was een laag van folklore en

sentiment die haar nuchtere, op feiten gebaseerde werk alleen maar in de weg stond. Ze was hier om misdaden op te lossen, niet om de spoken van haar familie te confronteren.

Beneden in de stille keuken voerde ze het ochtendritueel uit. Koffiebonen malen, het waterfilter vullen. De geur van de verse koffie was het eerste plezier van de dag. Terwijl de machine pruttelde, staaarde ze naar buiten, naar de regen die de wereld in grijze sluiers hulde. Het was een dag om binnen te blijven, om dossiers door te nemen, om de confrontatie met de buitenwereld te vermijden.

Haar diensttelefoon, die op het aanrecht lag te laden, dacht daar anders over.

Het geluid was hard, schril, een scheermes door het fragiele weefsel van de ochtend. Het was geen routineklus. Dit was het soort oproep dat de dag in tweeën spleet en de rest van de uren in zijn duistere schaduw hulde. Ze zag de naam van de centrale op het schermpje. Haar hartslag versnelde, de adrenaline verdreef de laatste resten slaap.

“De Wit.” Haar stem was al zakelijk, de privépersoon was al aan het vervagen.

“Goedemorgen, rechercheur. Sorry dat ik u vroeg stoort.” De stem van de centralist was jong, onpersoonlijk. “We hebben een melding. Wandelaar met een hond. Waterlijk bij Kasteel Hoensbroek. De eerste eenheid ter plaatse bevestigt de situatie.” Kasteel Hoensbroek. Een waterlijk. De woorden landden als stenen in de stille keuken. Een kasteel. Een

slotgracht. De symboliek was nu al te zwaar voor de vroege ochtend.

“Ik begrijp het,” zei ze, haar geest schakelde al over op de checklist die ze in haar hoofd had. “Verwittig de forensische dienst. Ik wil dat Dr. Willems persoonlijk komt. Sluit de omgeving ruim af, geen pottenkijkers. Ik wil dat Ruben Verhoeven me daar opwacht. Ik ben er met een half uur.”

Ze verbrak de verbinding. De koffie was klaar, maar ze had er geen trek meer in. De plicht riep, en de plicht was een jalouse minnaar die geen concurrentie duldde.

Boven kleepte ze zich snel en efficiënt aan. De zachte kleren van thuis maakten plaats voor het uniform van de jacht: een praktische, donkere spijkerbroek, stevige, waterdichte laarzen, een donkerblauwe coltrui. Ze bond haar haar strak naar achteren in een staart. Geen losse eindjes. Geen zwaktes. Als laatste klikte ze de schouderholster met haar Walther P99 vast. Het gewicht van het wapen was een kille, vertrouwde geruststelling.

Een laatste blik in de spiegel. De vermoeide, eenzame vrouw van een uur geleden was verdwenen. Rechercheur de Wit staarde terug, haar blik hard, gefocust. De ogen van haar moeder waren verborgen achter de vastberadenheid van haar vader.

Ze pakte haar sleutels en liep de deur uit, de stilte van haar lege huis achter zich latend. Buiten omhelsde de grijze, natte ochtend haar als een koude vriend. Ze stapte in haar anonieme grijze wagen en startte de motor. Ze wist het nog

niet, maar ze reed niet alleen naar een plaats delict. Ze reed naar het begin van een afdaling, recht de donkerste schacht van de Limburgse geschiedenis in.

De Plaats Delict

Vrijdagochtend 26 september, 06:45 uur

De rit naar Hoensbroek was een schilderij in grijstinten. Terwijl Femke de Wit haar anonieme grijze wagen over de natte provinciale weg stuurde, gleden de heuvels van Zuid-Limburg als slapende, groene reuzen aan haar voorbij. De herfst had de bladeren al in een melancholische gloed van geel en rood gezet, een pracht die vandaag macaber aanvoelde. Normaal gesproken kon ze genieten van de rust van dit landschap, een schril contrast met de betonnen chaos van de Randstad waar ze was opgegroeid. Maar vandaag niet. Vandaag was het landschap een leugen, een vredig decor voor de menselijke lelijkheid die haar werk definieerde. Een ‘waterlijk bij Kasteel Hoensbroek’, had de centralist gezegd. De woorden waren even klinisch als onheilspellend.

Toen ze de afslag nam en de contouren van het kasteel door de ochtendmist zag opdoemen, wist ze dat dit geen gewone zaak was. De blauwe zwaailichten van de reeds aanwezige wagens waren machteloos tegen het harde ochtendlicht. Ze schilderden zwijgende, pulserende vlekken op de eeuwenoude muren, als een zwakke hartslag in een stervend

lichaam. De aanblik was een botsing van tijdperken: de middeleeuwse vesting en de kille, moderne realiteit van de dood.

Ze parkeerde achter het busje van de forensische dienst en stapte uit. De lucht was koud en scherp, en rook naar natte bladeren, modder en de vage, metaalachtige stank van de slotgracht. Het was de geur van verval, zowel natuurlijk als onnatuurlijk. Haar partner, Ruben Verhoeven, wachtte haar op bij het rood-witte lint. Ruben was jong, scherp, en had nog de illusie dat hij de wereld kon begrijpen. Femke zag de schok in zijn ogen, een spiegel van hoe zij zelf jaren geleden had gekeken. Hij was bleek, en de kraag van zijn regenjas stond hoog opgetrokken, alsof hij zich probeerde te beschermen tegen meer dan alleen de kou.

“Chef,” zei hij, zijn stem was een octaaf te hoog. “Je moet dit zien. Maar misschien wil je het niet.”

“Geef me de korte versie, Ruben,” zei Femke, terwijl ze de lauwe, bittere koffie aannam die hij haar aanbood. De warmte van de kartonnen beker was een klein, welkom anker in de kille ochtend.

“Een vroege wandelaar, Freek van der Laan, gepensioneerde leraar, liet zijn golden retriever uit. De hond, Bumper, sloeg aan op iets in de gracht. Dacht eerst aan een etalagepop.” Ruben slikte. “De duikers van de brandweer hebben hem er net uitgehaald. Het is... het is een slachting. Geen ongeluk. Zeker geen zelfmoord.” Femke knikte en dook onder het lint door. Haar laarzen zakten weg in de drassige grond. Alles aan deze ochtend was grijs en doorweekt: de lucht, de

stenen, de gezichten van haar collega's. De plaats delict was een serene chaos. De forensische experts in hun witte pakken bewogen als priesters van een macaber ritueel. Ze fotografeerden, maten, verzamelden. De sfeer was er een van ingetogen, bijna eerbiedige bedrijvigheid, alsof ze niet alleen een misdaad onderzochten, maar een heiligschennis. Het kasteel torende boven hen uit, een zwijgende, stenen getuige die al eeuwenlang geweld en intriges had gadeslagen en dit nieuwe, moderne drama met onverstoorbare rust leek te observeren.

Femke's eerste stop was niet het lijk, maar de getuige. Freek van der Laan zat met een deken om zijn schouders in een ambulance, zijn gezicht krijtwit. Zijn hond, Bumper, lag aan zijn voeten, af en toe zacht jankend.

“Ik wandel hier elke ochtend,” zei de man, zijn stem trilde. “Al vijftien jaar. Het is hier altijd zo vredig. Maar vanochtend... er was iets mis. De vogels waren stil. Dat was het eerste wat me opviel. Geen gezang. Alsof de hele natuur zijn adem inhield. En toen begon Bumper te trekken en te blaffen.” Hij keek naar zijn hond, die tegen zijn benen aan kroop. “Ik zag alleen de jas drijven. En het gezicht... in het water...”

“Heeft u iets ongewoons gehoord of gezien, meneer van der Laan? Een auto? Stemmen?”

De man schudde zijn hoofd. “Nee, niets. Alleen... een auto die heel hard wegreed toen ik aan kwam lopen, een eindje verderop op de Juliana-Bernhardlaan. Ik dacht dat het een

paar jongeren waren die hier hadden rondgehangen.” “Wat voor auto?”

“Donker. Groot. Een sedan, denk ik. Meer weet ik niet. Het ging te snel.”

Het was weinig, maar het was iets. Een vluchtauto. Ze bedankte de man en liep naar de rand van de slotgracht. De leider van het duikteam, een man met een gezicht dat alle weersomstandigheden had doorstaan, kwam naar haar toe.

“Niets gevonden, rechercheur. Geen portemonnee, geen telefoon, geen wapen. De bodem is een dikke laag modder. Als er iets ligt, ligt het diep. We hebben nog een zoekslag gepland, maar ik verwacht er niet veel van.”

Eindelijk liep ze naar de brancard, waar het lichaam onder een zwart zeil lag. Dr. Ben Willems, de patholoog, was neergehurkt, zijn blik geconcentreerd. Hij keek op toen Femke naderde, zijn ogen waren kleine, scherpe punten van intelligentie in zijn kale hoofd.

“Femke,” zei hij. “Ik zou willen dat we elkaar eens op een terras troffen.”

“Bespaar me de zoete woordjes, Ben. Wat heb je voor me?”

Willems zuchtte, een geluid dat sprak van een leven lang omgang met de doden. Hij tilde een hoek van het zeil op. Ruben, die achter Femke was komen staan, deinsde een stap achteruit en sloeg een hand voor zijn mond. Femke’s blik was onbewogen, maar haar geest registreerde elk detail met een koude, analytische precisie.

Arthur Brouwers was een forse man geweest, het toonbeeld van succes. Zijn dure pak was geruïneerd, zijn gezicht bleek en opgezwollen door het water. Maar het was het ding in zijn borst dat alle aandacht opeiste. Een donker, taps toelopend stuk metaal, dertig centimeter lang, met een ruw, houten handvat. Het stak uit zijn borstbeen als een obscene trofee, een vlag geplant in veroverd gebied.

“Wat in vredesnaam is dat?” vroeg Ruben, zijn stem was een gesmoord geluid.

“Geen idee,” zei Willems, en het feit dat hij het niet wist, was op zich al alarmerend. “Het lijkt op een stuk oud mijngereedschap. Een foudraalboor, misschien, gebruikt om gaten te boren voor dynamiet. Wat het ook is, het is met chirurgische precisie en brute kracht tussen de ribben door gedreven, recht in het hart. Geen aarzeling. Geen geknoei. Onze vader wist precies wat hij deed.”

Femke hurkte neer, de geur van de dood en de modder negerend. Dit was haar wereld, de stille puzzel na de luide, gewelddadige schreeuw. “Verdedigingswonden?”

“Geen. Niets. Alsof hij totaal verrast was, of zich zonder verzet heeft overgegeven. Het laatste lijkt me sterk voor een man van zijn postuur.”

Alles aan deze zaak voelde verkeerd. De locatie, het bizarre wapen, de precisie. Dit was geen ordinaire afrekening. Dit was een statement. Een executie. Ze wees naar de pols van het slachtoffer. Zijn peperdure horloge zat er nog. Zijn portemonnee zat nog in zijn binnenzak. “Geen roof.”

“Nee, dat was het zeker niet,” bevestigde Willems. Hij leunde naar voren en wees met zijn pen naar de linker onderarm van het slachtoffer, die naast het lichaam op het zeil lag. “En hier wordt het pas echt vreemd.”

De mouw van het overhemd was opgestroopt. De huid was besmeurd met modder en waterplanten.

“Maak het eens schoon,” beval Femke. Een van de forensische medewerkers depte de arm voorzichtig met een gaasje. Langzaam, terwijl de modder verdween, verschenen de lijnen. Wit en scherp afgetekend tegen de bleke, koude huid. Letters. Gekerfd in het vlees:

A V A R I T I A

“Gekerfd,” fluisterde Ruben vol afgrijzen. “Hij heeft de tijd genomen om dat te doen.”

“Hij leefde nog toen het gebeurde,” zei Willems, zijn stem was vlak en feitelijk, wat de gruwel alleen maar versterkte. “De huid vertoont een vitale reactie. De randen van de wonden zijn licht gezwollen. Hij heeft dit moeten voelen. Hij heeft moeten toekijken terwijl de moordenaar dit in zijn arm sneed.”

Een koude rilling liep over Femke’s rug die niets met de ochtendkilte te maken had. Dit was geen moord meer. Dit was een marteling, een ritueel. De dader had zijn slachtoffer niet alleen willen doden; hij had hem willen brandmerken met zijn zonde, hem willen dwingen zijn oordeel te lezen voordat hij stierf.

“Avaritia...” herhaalde ze de letters, het woord voelde vreemd en oeroud op haar tong. “Wat betekent het?” “Het is Latijn,” zei Willems, terwijl hij opstond en zijn rug kraakte. “Een van de zeven hoofdzonden.” Hij keek Femke recht aan, zijn ogen waren donkere, peilloze putten. “Het betekent Hebzucht.”

Hebzucht. Het woord bleef in de kille ochtendlucht hangen, even massief en onheilspellend als het kasteel zelf. Femke stond op en keek naar de imposante, zwijgende torens. Haar wereld van logica en bewijs was zojuist binnengevallen door een leger van symbolen, geschiedenis en Latijn. Ze voelde de blik van haar grootvader in haar rug. De geschiedenis die ze zo hard probeerde te negeren, klopte niet langer op de deur.

Hij had de deur ingetrapt.

De Eerste Sporen en de Schaduw van het Verleden

Vrijdagochtend 26 september, 08:15 uur

Het woord ‘Hebzucht’ hing nog in de lucht toen de zware, anonieme wagen van Hoofdinspecteur Dassen de Juliana-Bernhardlaan opdraaide. De aankomst van een chef op een plaats delict was altijd een tweesnijdend zwaard. Het betekende dat de zaak de hoogste prioriteit had, maar ook dat de druk onmiddellijk werd opgevoerd. Elke stap, elke beslissing werd nu bekeken en gewogen.

Dassen stapte uit, een brede, imposante man wiens gezicht was getekend door decennia van gevechten met de misdaad en, erger nog, met de bureaucratie. Hij liep met grote, vastberaden stappen, negeerde de jonge agenten en liep recht op Femke en Dr. Willems af. Zijn blik viel op het lijk, op het bizarre wapen dat uit de borst stak, en ten slotte op de gekerfde letters op de arm. Hij vloekte zacht en binnensmonds. “Verdomme,” mompelde hij. “Niet weer zoiets. Ik word te oud voor deze Limburgse spookverhalen.” Hij keek Femke aan, zijn ogen waren donker en vol zorgen. “Wat hebben we?”

Femke gaf hem een snelle, efficiënte briefing. De getuigenis van de wandelaar, de donkere sedan, het gebrek aan roofmotief, de conclusies van Willems. Ze sprak de feiten uit, maar het voelde alsof ze een sprookje vertelde, een duister en onlogisch verhaal dat niet thuishoorde in de heldere, feitelijke wereld van een politieonderzoek.

“Zijn auto staat nog op de parkeerplaats,” zei Ruben, die erbij was komen staan. “Een Jaguar. We hebben hem nog niet aangeraakt.”

“Goed,” zei Dassen. “Dat is onze volgende stap. Ik wil dat die auto binnenstebuiten wordt gekeerd. Elk stofje, elke vingerafdruk. Femke, jij leidt dat. Ruben, jij begint met de achtergrond van Brouwers. Ik wil alles weten voor de lunch. Wie waren zijn vijanden? En, belangrijker nog, wie wist van zijn afspraak hier vannacht?” Hij keek nog een laatste keer naar het kasteel. “En ik wil weten wat hij in vredesnaam om middernacht bij een toeristische attractie deed.”

De focus van het onderzoek verplaatste zich naar de parkeerplaats, een paar meter verderop. De Jaguar van Arthur Brouwers stond er, een glimmend, zwart roofdier, nu omringd door het rood-witte lint. Het contrast met de oude, verweerde stenen van het kasteel was enorm.

Terwijl het forensisch team de auto met een bijna religieuze voorzichtigheid benaderde, overlegde Femke met haar team.

“De moordenaar moet geweten hebben dat hij hierheen kwam,” zei ze. “Dit was geen willekeurige ontmoeting. Dit was een geplande executie. De vraag is, wie wist ervan?”

“Zijn vrouw meldde hem vermist,” zei Ruben, bladerend door zijn notitieblok. “Hij had haar verteld over een ‘late, zakelijke afspraak’.”

“Te vaag,” zei Femke. “De moordenaar wist de exacte locatie en tijd. Dat betekent ofwel dat de moordenaar de afspraak heeft gemaakt, of dat hij de communicatie van Brouwers heeft onderschept.”

De deuren van de Jaguar werden geopend. De binnenkant was een toonbeeld van luxe en wanorde. Dure leren bekleding, maar ook rondslingerende contracten, lege flesjes water en een verfrommelde krant. Femke keek toe terwijl de experts hun werk deden, hun handen in handschoenen, hun bewegingen precies en methodisch.

De eerste vondst was de officiële telefoon van Brouwers, die in een houder op het dashboard zat. “Die gaat direct naar de digitale recherche,” zei Femke. “Ik wil elke oproep, elk bericht, elke e-mail van de afgelopen week.”

Maar het was de vondst in het dashboardkastje die de zaak in een stroomversnelling bracht. Naast de autopapieren en een stapel visitekaartjes lag een tweede telefoon. Een goedkoop, anoniem prepaid-toestel. Een brander-telefoon. Het gereedschap van de man die geheimen had.

“Kijk aan,” fluisterde Femke. “Onze projectontwikkelaar had een dubbelleven.” Maar er was meer. Onder de mat aan de passagierskant vond een van de agenten een dunne, leren map. Het was niet de aktetas van Brouwers, die lag op de achterbank. Deze map was duidelijk bedoeld om verborgen te blijven. Femke deed hem open. Er zaten geen contracten in, maar gedetailleerde geologische kaarten en een reeks documenten die haar de adem benamen. Het was het volledige, onofficiële dossier van Perceel 7B. Foto’s van vaten met gif, rapporten van een anonieme klokkenluider, en een handgeschreven notitie met de naam van de omgekochte wethouder en een reeks data en bedragen.

“Afpersing,” zei Ruben.

“Of de voorbereiding daarop,” corrigeerde Femke.

“Brouwers was hier niet als slachtoffer. Hij was hier als jager. Hij kwam hier om iemand onder druk te zetten. En die iemand was hem een stap voor.”

Het was een perfect, logisch scenario. Brouwers chanteerde de wethouder, of de klokkenluider, of iemand anders die betrokken was bij het gifschandaal. De afspraak was een confrontatie. En die confrontatie was fataal afgelopen. Het was een verhaal dat paste in de wereld van het geld, de corruptie en het geweld.

En toch... het voelde verkeerd.

Femke staarde van de documenten in haar hand naar het kasteel in de verte. Waarom hier? Waarom deze theatrale, symbolische moord? Een boze, gehanteerde wethouder zou een pistool gebruiken in een donker steegje. Hij zou geen antiek mijngereedschap gebruiken om zijn slachtoffer te spietsen en hem te brandmerken met een Latijns woord voor een zonde.

De twee verhalen pasten niet op elkaar. De wereld van de brander-telefoons en de omgekochte wethouders was een andere wereld dan die van de Latijnse zonden en de rituele executies.

“Chef?” De stem van Ruben haalde haar uit haar gedachten. “Dassen wil een update. Wat vertel ik hem?”

Femke keek naar de Jaguar, het symbool van de moderne, kille hebzucht van Brouwers. En ze keek naar het kasteel, het symbool van een diep, onpeilbaar verleden. De moord had plaatsgevonden op de brug tussen die twee werelden.

“Vertel hem dat we een solide, logische hoofdverdachte hebben in een afpersingszaak,” zei ze. “Vertel hem dat we de zaak onder controle hebben.”

Ze hield een pauze en voegde er toen, bijna tegen haar eigen wil, aan toe: “En zeg hem dat ik denk dat we volkomen de verkeerde kant op kijken.”

Ze liet een gefrustreerde Ruben achter en liep terug naar de plaats delict, naar de rand van de slotgracht. Ze staarde in

het donkere, troebele water. De logica van haar werk voelde als een dun laagje ijs, en ze voelde dat er iets ouds, iets onbegrijpelijks, op het punt stond om erdoorheen te breken. De schaduw van haar opa Koel, van de verhalen die hij nooit had verteld, was nog nooit zo dichtbij geweest.

De Terugkeer naar het Bureau en het Onorthodoxe Bevel

Vrijdagochtend 26 september, 10:30 uur

De rit terug naar het politiebureau in Sittard was een reis door een mentaal niemandsland. Femke de Wit reed, maar haar geest was nog op de brug bij Kasteel Hoensbroek. Ze had de feiten in haar hand – een brander-telefoon, een dossier vol bewijs voor afpersing – maar haar instincten waren in opstand. Het was alsof ze de dader van een bankoverval had geïdentificeerd, maar de kluis was niet leeggeroofd; er was een gedicht op geschreven met bloed. De logica van de misdaad en de poëzie van de uitvoering pasten niet bij elkaar.

Ruben zat naast haar, de stilte in de auto was geladen. Hij had de harde, tastbare bewijzen gezien en was, zoals elke goede, jonge rechercheur, klaar om zich vast te bijten in de wereld van geld, leugens en geweld. “Die wethouder,” zei hij, “die moeten we als eerste aanpakken. Druk op hem zetten. Hij zal breken.”

“Misschien,” zei Femke, maar haar stem was hol. Ze dacht niet aan de zwetende, corrupte wethouder. Ze dacht aan het woord op de arm van Brouwers. *Avaritia*. Een wethouder die in het nauw wordt gedreven, pleegt zelfmoord of huurt een onhandige crimineel in. Hij kerft geen Latijnse zonden in de huid van zijn slachtoffer.

Het politiebureau was een bijenkorf van activiteit. De moord op een prominent figuur als Arthur Brouwers had schokgolven door de organisatie gestuurd. De Oorlogskamer, zoals ze de grote vergaderruimte gedoopt hadden, was het zenuwcentrum. Het grote whiteboard hing al vol met de eerste sporen, een web van connecties dat zich vanuit de foto van Brouwers uitspreidde.

Toen Femke en Ruben binnenkwamen met de nieuwe bewijsstukken, was de sfeer er een van opwinding. De brander-telefoon en de map met het afpersingsdossier waren als bloed in het water voor een groep haaien. Eindelijk, een spoor. Een logisch, volgbaar pad.

“Goed werk,” zei Dassen, die in de kamer stond. Hij bestudeerde de documenten, zijn gezicht was een en al concentratie. “Dit is het. Dit is onze zaak. Een ordinaire, smerige afpersing die fataal is afgelopen. Ik wil dat we deze wethouder, Janssen, binnen 24 uur breken. Visser, Goossens, jullie nemen de leiding. Zet hem onder druk. Zijn huis, zijn kantoor, zijn familie. Ik wil dat hij voelt dat de muren op hem afkomen.”

Het team ging aan het werk, de kamer zoemde van de energie. Telefoons werden gepleegd, bevelen werden getypt,

strategieën werden besproken. En Femke stond in het midden van die orkaan, en voelde zich volkomen alleen. Ze keek naar het whiteboard, naar het perfect logische web van de misdaad. En in het midden van dat web, in haar gedachten, zag ze een gapend, onlogisch gat in de vorm van een Latijns woord en een antiek stuk gereedschap.

Ze liep naar haar eigen, kleine kantoor, weg van de drukte. Ze sloot de deur, de geluiden van de jacht werden gedempt. Ze had ruimte nodig om na te denken. Ze zette de foto's van de plaats delict op haar computerscherm. De close-up van het wapen. De close-up van het gekerfde woord. Ze staaarde ernaar, probeerde de logica te vinden, de connectie met de zwetende wethouder en de brander-telefoon. Maar er was geen connectie. Het was alsof ze twee verschillende misdaden onderzocht, die toevallig op dezelfde plek en met hetzelfde slachtoffer hadden plaatsgevonden.

Ze dacht terug aan de woorden van Dassen, eerder die ochtend. *'Limburgse spookverhalen.'* En aan de naam die hij had genoemd. Dr. Jacobs. De gekke historicus.

Op dat moment klopte Dassen op haar deur en kwam binnen. Hij sloot de deur achter zich. De energie van de jacht was van zijn gezicht verdwenen, en had plaatsgemaakt voor de zware, vermoeide blik van een man die te veel had gezien.

“Je bent er niet bij, Femke,” zei hij zacht. “We hebben onze eerste, solide doorbraak, en jij ziet eruit alsof je naar een begrafenis gaat.”

“Omdat ik denk dat dit de verkeerde begrafenis is, Frank,” zei ze. Ze wees naar haar scherm. “Dit... dit past niet bij een corrupte wethouder. Dit is iets anders. Dit is... theatraal. Ritueel. Dit is een boodschap. En wij begrijpen de taal niet.”

Dassen zuchtte en liet zich in de stoel tegenover haar bureau vallen. Hij keek een lange tijd naar de foto's op het scherm. “Ik had gehoopt dat je dat niet zou zeggen.”

Hij leunde naar voren. “Oké. Off the record. Vijf jaar geleden kwam die historicus, Rens Jacobs, bij me. Hij had een theorie. Een krankzinnige theorie. Over een doofpotaffaire in de Staatsmijn Hendrik in de jaren '20. Een lijst van zeven invloedrijke families die verantwoordelijk waren voor de dood van een hele ploeg mijnwerkers. En een ‘wraak-eed’ die door de families van de slachtoffers zou worden doorgegeven, generatie op generatie.”

Hij keek haar aan, en voor het eerst zag Femke geen irritatie, maar een diepe, knagende onzekerheid. “Ik heb hem weggestuurd. Ik heb hem een fantast genoemd. Het was te bizar, te vergezocht. Maar hij had het over symbolen. Over de zeven hoofdzonden. Over het feit dat de geschiedenis hier nooit echt voorbij is.”

Hij keek weer naar het scherm, naar de letters in de arm van Brouwers. “*Avaritia*. Hebzucht. Brouwers' grootvader was de aannemer die volgens Jacobs ondeugdelijk materiaal had geleverd aan de mijn. Het was een van de zeven namen op zijn lijst.” Een ijskoude stilte vulde het kleine kantoor. De twee werelden van het onderzoek waren niet langer gescheiden. Ze waren zojuist met een oorverdovende klap

op elkaar gebotst, hier, in deze kamer. “Ik wil dat je met hem gaat praten,” zei Dassen uiteindelijk. Zijn stem was nauwelijks een fluistering.

“Frank, je hebt net het hele team op de wethouder gezet,” protesteerde Femke.

“En dat team blijft op die wethouder zitten,” zei Dassen. “Dat is de officiële lijn. Dat is de logische, verdedigbare aanpak. Maar jij... jij gaat een ander spoor volgen. Een onofficieel spoor.”

Hij stond op. “Ik wil dat je met Jacobs gaat praten. Officieel is dit een ‘consultatie met een expert’. Een formaliteit. Maar officieus wil ik dat je uitzoekt of de spoken waar hij het over had, echt bestaan. Ik wil dat je luistert naar zijn krankzinnige verhaal, en dat je me vertelt of er ook maar een greintje waarheid in zit.”

Hij liep naar de deur en legde zijn hand op de klink. “Ik geef je 24 uur. Als je met lege handen terugkomt, dan vergeten we dit gesprek. Dan richt je je volledig op de afpersingszaak. Maar als Jacobs iets heeft... iets dat dit verklaart...” Hij liet de zin hangen.

Hij deed de deur open en was weg, Femke achterlatend in een stilte die zwaarder was dan ooit. Ze keek naar het whiteboard in de Oorlogskamer, waar haar collega’s een logische, rationele moord aan het oplossen waren. En ze keek naar het stukje papier op haar bureau, waar Dassen het adres van Rens Jacobs op had geschreven.

Ze had haar orders. Twee sets orders, die elkaar volkomen tegenspraken. Ze moest een moord oplossen in de heldere, feitelijke wereld van het heden. En tegelijkertijd moest ze afdalen in de duistere, symbolische wereld van het verleden.

Ze pakte haar jas. De jacht op de wethouder kon even wachten. Haar eigen jacht, de jacht op de waarheid, was zojuist pas echt begonnen. De geschiedenis liet haar niet langer met rust. Hij eiste haar op. En de eerste stap leidde naar een verwaarloosd huis in een oude mijnwerkerskolonie, waar een man woonde die misschien de sleutel had, of de definitieve afdaling in de waanzin.

Hoofdstuk 2: De Kluizenaar van Hoensbroek

De Drempel van de Waanzin

Vrijdagmiddag 26 september, 13:45 uur

De rit van het politiebureau in Sittard naar het adres van Rens Jacobs was een reis van de 21e naar de 19e eeuw. Terwijl Femke de Wit haar anonieme grijze wagen door de regen stuurde, zag ze het landschap van haar jeugd met de ogen van een rechercheur. De moderne, glazen kantoorgebouwen aan de rand van de stad maakten plaats voor de naoorlogse degelijkheid van de buitenwijken, die op hun beurt vervaagden in de donkere, melancholische architectuur van de oude mijnkoloniën.

Hier, in de smalle, identieke straten van Hoensbroek, leek de tijd een andere, tragere hartslag te hebben. De huizen, gebouwd voor een leven van hard werken, korte nachten en een onwrikbare gemeenschapszin, stonden in strakke, onvermurwbare rijen. Ze waren ontworpen met het oog op controle, niet op comfort. Een overblijfsel van een tijd waarin het leven van een man net zo gepland en uitgestippeld was als de mijngangen diep onder zijn voeten.

Femke voelde een diepe, professionele weerstand. Ze was op weg naar een ‘expert’, maar het voelde als een gang naar Canossa. Dassen had haar op een missie gestuurd die hij zelf niet serieus nam, een formaliteit om een vakje aan te kunnen

vinken in het dossier: ‘alternatieve theorieën onderzocht’. Op het bureau deden al jaren de verhalen de ronde over ‘gekke Rens’, de briljante historicus die van het padje was geraakt, die zijn carrière aan de universiteit van Maastricht had verruild voor een obsessie met Bokkenrijders, complotten en de duistere kant van de Limburgse geschiedenis. Zijn naam was een waarschuwend verhaal geworden voor jonge, ambitieuze academici. Ze verwachtte een verwarde man, omringd door aluminiumfolie en wilde manuscripten. Een formaliteit. Vijftien minuten praten, aantekeningen maken, en weer terug naar het echte, logische onderzoek. Terug naar de wereld van afpersing en overspel, de comfortabel voorspelbare misdaden van de mens.

De straat waar Jacobs woonde, was nog stiller dan de rest. Het leek alsof de bureaus een onzichtbare cirkel om zijn huis hadden getrokken. Het huis zelf was een anomalie. Terwijl de bureaus hun kleine voortuintjes met een bijna wanhopige netheid onderhielden – de buxushagen strak geknipt, de rozenperken vrij van onkruid – was die van hem een wildernis. Distels en brandnetels vochten om de heerschappij, en de paar overgebleven rozenstruiken waren als de klauwen van een stervend dier die naar de hemel reikten. De ramen op de benedenverdieping waren afgeplakt met vergeelde kranten, die het grijze daglicht buiten sloten als een ongewenste indringer. Het was geen huis, het was een burcht. Een graf.

Femke parkeerde haar auto aan de overkant van de straat. Ze bleef een moment zitten, de motor stil. De stilte was hier anders. Zwaarder. Ze dacht aan haar opa Koel. Hij had in

een huis als dit gewoond. Ze herinnerde zich de geur van natte kolen en pijptabak, de harde, eeltige handen, de ogen die dingen hadden gezien in de duisternis waar hij nooit over sprak. Ze schudde de gedachte van zich af, een professionele reflex om de persoonlijke connectie te verbreken. Dit was werk. Geen familiegeschiedenis.

Met een diepe zucht stapte ze uit. De regen was overgegaan in een fijne, koude motregen. Terwijl ze het gebarsten tegelpad opliep, voelde ze de blikken van de burens in haar rug prikken. Een gordijn in het huis ernaast bewoog. Ze was hier een indringer, een verstoring van de precaire rust.

De deurbel was een verroeste, koperen knop die eruitzag alsof hij in geen decennia was ingedrukt. Ze gebruikte hem niet. Ze klopte aan, hard en resoluut. Haar knokkels op het verweerde, afbladderende hout klonken als een profanatie, een aanval op de stilte.

Het duurde bijna een minuut. Toen ze net opnieuw wilde kloppen, hoorde ze het schrapen van niet één, maar drie verschillende grendels. Een geluid van metaal op metaal, langzaam en met tegenzin. De deur zwaaide krakend een paar centimeter open, tegengehouden door een zware, roestige ketting. Een oog, levendig en wantrouwend, bekeek haar door de kier. Het was een oog dat gewend was te zoeken naar leugens, naar verborgen agenda's. Een oog dat net zo analytisch was als het hare.

“Wat is er?” zei een korzelige stem. “Dr. Jacobs? Ik ben Rechercheur de Wit. Politie Limburg-Zuid. Ik zou u graag een paar vragen willen stellen.” “De Wit,” herhaalde de

stem, alsof hij de naam analyseerde op klank en oorsprong. “Geen naam van hier. Over welke van de vele misdaden van de mensheid komt u praten? De dagelijkse, banale misdaden? Of de grote, historische zonden?”

De vraag overrompelde Femke. Dit was geen gewone getuige. “Over de moord bij Kasteel Hoensbroek, vanochtend.”

Het oog in de kier vernauwde zich. “En wie heeft u gestuurd? Laat me raden. Dassen. Frank Dassen. Hij durft zelf niet te komen, dus stuurt hij een jonge, ambitieuze rechercheur om de kastanjes uit het vuur te halen.” De stem was doordrenkt van een oud, ingesleten cynisme. “Heeft hij u verteld dat u te maken heeft met een ongevaarlijke gek? Een excentriekeling die u even moet aanhoren zodat hij een vinkje kan zetten in zijn dossier?”

Femke voelde haar wangen gloeien. De man had haar missie in een paar zinnen perfect ontleed. “Hoofdinspecteur Dassen denkt dat uw expertise van waarde kan zijn voor het onderzoek.”

Een kort, bitter lachje klonk vanachter de deur, een geluid als het schrapen van een spade over steen. “Mijn expertise? Mijn expertise was vijf jaar geleden van waarde, toen ik hem waarschuwde voor de spoken die in de fundamenten van deze provincie leven. Nu is het geen expertise meer. Nu is het een autopsie. Wacht.”

De deur ging dicht. Femke hoorde het gerammel van de ketting, gevolgd door het opnieuw schrapen van de drie

grendels, elk met zijn eigen, unieke, zware klank. Het voelde alsof de poorten van een vergeten tombe voor haar werden geopend. De deur zwaaide nu volledig open.

Rens Jacobs was een man van begin veertig die leefde op de geleende tijd van iemand van eind vijftig. Zijn donkere haar was te lang en viel in slierten voor zijn vermoeide ogen. Hij droeg een versleten, wollen vest over een gekreukt overhemd en zijn gezicht was bleek, alsof hij al maanden geen zonlicht had gezien. Maar zijn ogen waren het tegenovergestelde van moe. Ze waren scherp, intens en brandden met een koortsachtige, bijna ongezonde intelligentie. Hij hield de deurknop nog vast, alsof hij haar op elk moment weer buiten kon sluiten in de wereld van de ongelovigen.

“Kom binnen,” zei hij, zijn stem was nu rustiger, bijna berustend. Hij had zijn beslissing genomen. Hij zou haar toelaten.

Femke stapte over de drempel, en de geur van het huis overviel haar. Een dikke, bijna tastbare geur van oud papier, opgedroogde inkt, lijm en een diepe, donkere, ingesloten paranoia. Het was de geur van een verleden dat weigerde te sterven.

“En doe de deur achter u dicht,” voegde Rens Jacobs eraan toe, terwijl hij zich al omdraaide en de duistere, canyonachtige gang in liep. “Alle grendels, alstublieft. De spoken houden niet van pottenkijkers.”

Het Labyrint van de Geschiedenis

Femke deed de deur achter zich dicht. De handeling voelde onnatuurlijk, een breuk met elke procedure die ze ooit had geleerd. Ze was een agent van de staat, en ze sloot zichzelf op in het huis van een man die de staat leek te verachten. De eerste grendel was van zwaar, modern staal en schoof met een ziekelijke, soepele klik op zijn plek. De tweede was ouder, van roestig ijzer, en protesteerde met een luid, schrapend geluid. De derde was een massieve houten balk die ze in twee beugels aan weerszijden van de deurpost moest laten zakken. Het was een middeleeuws mechanisme, ontworpen om een belegering te weerstaan. Met de laatste, doffe klap van het hout in het metaal, voelde ze hoe de buitenwereld, de wereld van logica, radioverkeer en de wet, definitief werd buitengesloten. Ze was nu in zijn wereld.

De gang was een claustrofobische canyon, gehouwen uit boeken. Tegen de muren stonden geen boekenkasten; de boeken zelf vormden de muren, opgestapeld van de vloer tot het plafond in een precaire, maar verrassend stabiele architectuur. Het waren geen nette rijen paperbacks. Het waren zware, in leer gebonden folianten, vergeelde manuscripten, stoffige archiefdozen en stapels academische publicaties die als geologische lagen de geschiedenis van de kamer vertelden. Het licht van een enkele, kale peer aan het plafond werd opgeslokt door het papier, waardoor de gang in een eeuwige, gele schemering was gehuld. De geur was overweldigend: oud papier, opgedroogde inkt, de scherpe,